

## عنوان مقاله:

بررسی احکام مغایر نظم عمومی در فقه

## محل انتشار:

فصلنامه فقه و اصول، دوره 53، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

## نویسندگان:

حسن رضازاده مقدم - دانش آموخته دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد و استادیار دانشگاه آزاد اسلامی فریمان

عباسعلی سلطانی - دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد

محمدتقی فخلعی - استاد دانشگاه فردوسی مشهد

## خلاصه مقاله:

اجرای احکام شرعی و تصدی امور مهم و عمومی جزء وظایف حاکم شرع یا مجتهد جامع الشرایط است و اقدام خودسرانه و بدون اذن حاکم شرع آحاد جامعه در این امور پسندیده نیست. احکامی چون حدود در فقه وجود دارد که در بدو امر به نظر می رسد اجرای آن ها برای مردم عادی جایز شمرده شده، درحالی که در حیطة عمل عموم قرار گرفتن آن ها به هرج و مرج در جامعه انجامیده و ظاهراً مغایر نظم عمومی است. این نوشتار با بررسی مصداقی شماری از این احکام در پی پاسخ گویی به این سوال است که آیا سپردن آن ها به دست عموم با نظم عمومی مغایرت دارد یا خیر. نتیجه به دست آمده اینکه این قبیل احکام در ظرف عدم استقرار حکومت اسلامی و سیطره فقه فردی و ترجیح مصالح شخصی بر مصالح عمومی، صادر شده است. اما در شرایط استقرار حکومت صالح اسلامی و سیطره فقه اجتماعی و سیاسی، در برابر احکام حکومتی محکوم است. برخی از احکام مغایر نظم عمومی نیز از باب اضطرار صادر شده و مقید به شرایط اضطرار است. اثبات این نکته که هر جا فقهای عظام، جز برخی معاصران، از «نظام» یاد کرده اند مقصودشان نظم عمومی است نیز از دستاوردهای این پژوهش است که به صورت کتابخانه ای و به روش توصیفی تحلیلی تدوین شده است.

## کلمات کلیدی:

نظم عمومی، مغایرت با نظم عمومی، احکام مغایر نظم عمومی، فقه حکومتی، اذن حاکم

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1227087>

